

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про
стимулювання розвитку вітчизняного машинобудування для
агропромислового комплексу» щодо стимулювання створення робочих місць
у галузі

1. Обґрунтування необхідності прийняття акта

В рамках подолання наслідків пандемії COVID-19, а також з метою посилення індустріальної незалежності України питання локалізації виробництва стало одним з ключових у 2020 році.

Вказаний проект покликаний вирішити декілька нагальних проблем, а саме - забезпечувати попит на нову та якісну вітчизняну техніку та збільшувати доступність передового обладнання для українських фермерів з метою підвищення ступеня переробки продукції.

Діюча стаття 1 Закону України «Про стимулювання розвитку вітчизняного машинобудування для агропромислового комплексу» (далі – Закону) передбачає, що вітчизняна техніка і обладнання для агропромислового комплексу – техніка з локалізацією понад 60 відсотків, крім тракторів та інших самохідних енергетичних засобів сільськогосподарського призначення та інших, визначених засобів.

В той же час, Додатком до постанови Кабінету Міністрів України від 27 травня 2013 р. № 369 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 825) визначається ступень локалізації виробництва підприємствами вітчизняного машинобудування до різних груп, від 45 відсотків (на 2020 рік).

Таким чином, діюча норма Закону передбачає лише рамковий підхід, що є застарілим та потребує корегування у зв'язку з новими економічними факторами.

Крім того, новелою пропонується встановити додатковий критерій у виді питомої ваги витрат на оплату праці з урахуванням відрахування на соціальні заходи у складі собівартості виробленої (реалізованої) продукції. Це буде слугувати додатковим фактором для підвищення локалізації, враховуючи постійні корегування Кабінетом міністрів України діючої ставки локалізації у 60 відсотків на різні групи товарів.

Такий підхід щодо критерію оплати праці стимулюватиме виробників до нарощення бази робітників, а відтак і покращення загальних потужностей виробництва. Так, за інформацією Держстату, у 2019 році в Україні випущено 2420 тракторів та 45 зернозбиральних комбайнів, що у відношенні до загального парку фермерської техніки у 132 700 тракторів та 27 400 зернозбиральних комбайнів – вкрай не високий показник.

Також підвищення вимог щодо питомої ваги витрат на оплату праці стимулюватиме інвестуванню у нові розробки. Оскільки діючі переліки техніки, затверджені КМУ, виписуються під наявні моделі обладнання, у виробників відсутній стимул до впровадження новітніх розробок. В той же час, збільшення інвестицій в людські ресурси дозволить залучати спеціалістів з розвитку.

Ще однією важливою зміною є розширення визначення «вітчизняного машинобудування», зокрема вихід за межі промислових підприємств, оскільки в

рамках стимулювання створення робочих місць діяльністю, пов'язаною з машинобудуванням, можуть займатися не тільки суб'єкти господарювання зі статусом промислових, а й суб'єкти, що провадять змішані види діяльності - виробляють комплектуючі запчастини, розробляють програмне забезпечення тощо. Враховуючи сучасну автоматизацію аграрної техніки, а також рівень розвитку ІТ-галузі в Україні, реалізацію інформаційних технологій в машинобудуванні має бути закріплено в тілі закону.

Додатково пропонується врегулювати статтю 8, яка передбачає надто неточні обмеження щодо напрямів підтримки з формулюванням «до 70 відсотків», що може складати і 1 відсоток, і 70 відсотків. В тілі закону варто формувати більш чіткі визначення.

2. Мета і шляхи її досягнення

Підвищення зайнятості населення шляхом створення нових робочих місць у галузі вітчизняного машинобудування для агропромислового комплексу.

Одночасно реалізація змін дозволить забезпечити інвестиції у кваліфіковані кадри для сільськогосподарського машинобудування, а відтак покращити якість техніки. В свою чергу це матиме наслідком підвищення якості обробки, збирання та зберігання сільськогосподарської продукції, що сприятиме підвищенню дохідності сільськогосподарської діяльності без залучення додаткових коштів.

Додаткове уточнення норми щодо компенсації розміру державою вартості техніки і обладнання для агропромислового комплексу, що зараз діє за двома програмами «Часткова компенсація вартості сільськогосподарської техніки та обладнання вітчизняного виробництва» та «Фінансова підтримка розвитку фермерських господарств» даючи 25 відсотків плюс 15 відсотків – дозволить спростити механізм виплат та точніше планувати фінансову діяльність підприємств.

3. Основні положення законопроекту

Законом передбачається:

- Впровадження додаткового критерію для визначення вітчизняної техніки і обладнання для агропромислового комплексу шляхом додаткового врахування питомої ваги витрат на оплату праці з урахуванням відрахування на соціальні заходи у складі собівартості виробленої продукції;
- Унормування відсоткового співвідношення локалізації до фактичної ставки, визначеної Кабінетом міністрів України;
- Вирівнювання відсоткової ставки компенсації облікової ставки Національного банку України за кредитами банків та компенсації вартості для більш чіткого прогнозування економічної підтримки аграрного сектору на декілька років вперед.

4. Правові аспекти

Законопроект розроблено з урахуванням нормативно-правової бази, яку визначають:

Конституція України;

Закон України «Про стимулювання розвитку вітчизняного машинобудування для агропромислового комплексу».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація законопроекту не передбачає додаткових видатків з Державного бюджету, оскільки суми виплат за усіма напрямом державної підтримки сільськогосподарським виробникам здійснюються в рамках ліміту, визначеного Законом України про Державний бюджет на поточний рік.

6. Запобігання корупції

Законопроект не містить правил і процедур, які можуть містити ризики вчинення корупційних правопорушень, навпаки прибираючи не чіткі критерії «до», при визначенні відсоткових ставок, що зменшить коло для можливих зловживань.

7. Прогноз соціально-економічних, правових та інших наслідків прийняття законопроекту.

Цей законопроект дозволить покращити ситуацію на ринку виробництва української сільськогосподарської техніки, забезпечити аграрний сектор більш якісною продукцією та робочими місцями.

Народні депутати України

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

[illegible]

Апарат Верховної Ради України
№ 389д9/2-2020/96967 від 06.07.2020

131986